

# Laajaa kananhoitotyötä Eurajoella

Kuuluisa kanapitäjä Laitila on hyvää vauhtia saamassa ankaran kilpailijan Eurajoesta. Useassa talossa haudotaan untuvikkoja, ja paikoin on kananhoito saanut laajempaakin huomiota osakseen.

## Vaikea tapaus

Lehtosen lisäyskanalassa meillä oli tilaisuus tutustua kananhoitoon lähempää. Vuosikymmeniä kanojen hoidolla elänyt Frans Lehtonen kertoi ammatin olevan tavattoman vaikeaa. Viisi vuotta työskennellyään luulee jo osaavansa ammatin, mutta kymmenen vuoden kuluttua alkaa epäillä, ettei koskaan opikaan sitä! Ei uskoisi puusta katsoen, mutta tähän antaa selityksen menetelmien muuttuminen. Lisäksi eri rodut ovat aikojen mukana muodissa, eikä niitten tuntemiseen päästä lyhyessä ajassa. Lisäksi eri hoitomenetelmiä on kehitetty ja kehitettävä edelleen.

## Kanalaidon

tuntuu maallikosta hyvin hassulta ajatukselta, mutta tosiasiaa se on kananhoidossa varteenotettava seikka. Tänä keväänä esimerkiksi nuoret kananpojat laskettiin huttikuun alussa hangelle saamaan auringkoa. Ilman minkäänlaisia ennakkoiltoja siinä tietysti täytyy toimia, sillä riski on aika suuri. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että näistä "hankipojista" on kehittyneet terveitä ja virkeitä kananettejä, joiden kehitys ei missään tapauksessa ole jäljessä normaalista.

## Kuin leikkimökkejä

ovat kanojen pienet asunnot laitumen toisessa reunassa moitteettomassa järjestyksessään. Aikaisemmin nämä mökit tehtiin laudasta, mutta kevyt kovalevy sopii tarkoitukseen paremmin, ja sitä onkin viime aikoina ryhdytty



Kanafarmari Frans Lehtonen "tyttöjensä" ympäröimänä, taustalla kanojen kesämökkejä.

käyttämään rakennusaineena. Koppien takana olivat juottoastiat ja laitumen toisessa päässä ruokintaruuhet. Kanojen hallussa olevasta suuresta alasta johtuu ilmeisesti suuri siisteys näitten laitteitten läheisyydessä. Kanat ruokallevat tai juovat ja lähtevät joko lepäämään tai seurustelemaan johonkin sopivaan paikkaan.

## Ruokalepo

tuntui olevan kanoille todellinen kauneusuni, sillä silloin niitä ei saanut liikkeelle isäntäkään. Ollisimme halunnut saada kuvan hoitajasta laumansa keskellä, mutta se touhu täytyi jättää myöhemmäksi. Parin tunnin kuluttua riitti kauraämpäri keräämään koko joukon hoitajan ympärille, eikä siinä ollut havaittavissa minkäänlaisia kanamaista törmäilyä. Luottamus siihen, että varmasti saadaan jotakin suuhunpantavaa, riitti antamaan kärsivällisyyttä. Koko laitumen ympärillä oli vain matala aita, niin että siitä mies helposti astui yli, eikä kanoja kuitenkaan näkynyt yhtään ulkopuolella. Eivät kanat turhan tähden tunkeile ulos, koska omalla puolella on tiina riittävästi!

## Kanatakuu

Sivumennen juttelimme untuvikkojen myynnistä, ja siinä tuli monta kertaa esille sadan prosentin kanatakuu. Ihmettelimme hieman tätä outoa sanontaa, mutta selvähän se loppujen lopuksi oli. Kanala myy vuorokauden vanhoja untuvikkoja mainitulla kanatakuulla! Mielestämme nuo kellertävät pallot muistuttivat tavattomasti pääsiäiskortista tuttuja tipuja, joiden sukupuolesta voi olla lievästi sanoen epävarma. Niin on tietysti vieläkin, mutta tekniikka on siinäkin tullut apuun, ja nyt on käytettävissä röntgen. Periaatteena tässä laitteessa on se, että poikasen peräsuoleen työnnetään puikko valaisemaan sisuksia, jolloin kirakat tulevat näkyviin. Yksinkertaista ja helppoa, kunhan vaan ovat kalliit koneet käytettävissä. Rouva Kyllikki Lehtonen on perehtynyt tämän laitteen käyttöön ja pitää sillä saavutettuja tuloksia aivan varmoina. "Ensi vuodesta lähtien myymme kaikki poikaset valikoitaina ja taatusti kanoina".

## Kova kohtalo

on kukonpojilla, sillä ne joutuvat armotta vanhempien syötäväksi. Niskat vain nurin ja saunan muuripataan kiehumaan. Aikaisemmin heitettiin ne tunkiolle, mutta viime aikoina on ryhdytty käyttämään hyväksi arvottomat kukonpojatkin. Teuraskukkoja ei juuri kannata kasvattaa, sillä rehu on kallista ja teurastettuna saa poikasesta sangen vähän. Kerran viikossa täytetään yksi kolmesta koneesta ja samoin kerran viikossa kuorjuttu yhdestä koneesta untuvikkoja. Kiertokuiku on kananviljelyssä nopeaa ja selvästi havaittavissa.

## Uusi kanala

on juuri tekeillä, ja siitä tuleekin komea rakennus, kunhan vain se kaikkein tärkein, rahapuoli saadaan järjestykseen. Kaksikerroksinen ja lähes 750 neliötä pohjapinta-alaltaan oleva rakennus on jo alussa. Tämansuuruisen kanalaan mahtuu lähes 4.000 kanaa. Näin suurta suunnitelmaa on meidän oloissamme pidettävä jo huomattavana.

Kannattamattoman maanviljelyksen rinnalle on kehittymässä useita sen sivuhaaroja, joista kananhoito on kieltämättä hyvin kannattava. Kustannukset ovat tosin korkeat, ja vain hyvin suunniteltu ja kyllin laaja toiminta kannattaa, mutta joku kokeillut on joskus sanonut: "jos kanoist kerra rikastu, ni ei ikä kööhäks enä tul".



Rouva Kyllikki Lehtonen käytteleee tottuneesti kanaröntgentään. Kanojen erottellaan jo päivän vanhoina.